

Forslag

til

Lov om ændring af lov om fordeling af udgifterne til statsskoler og kommunale gymnasieskoler.

Fremsat den 15. februar 1968 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 236 af 10. juni 1960 om fordeling af udgifterne til statsskoler og kommunale gymnasieskoler foretages følgende ændringer:

1. Lovens titel ændres til „Lov om fordeling af udgifterne til offentlige gymnasieskoler og kursus til højere forberedelseseksamen“.

2. I § 1 indsættes efter stk. 1 som nyt stk.:

„Stk. 2. Tilsvarende statstilskud ydes til driften af kursus til højere forberedelseseksamen ved kommunale gymnasieskoler. Elevtilskuddet beregnes dog på grundlag af bruttoudgiften pr. elev ved kursus til højere forberedelseseksamen ved statsskoler og statsseminarier, bortset fra udgiften til lærerlønninger.“

3. I § 2, stk. 1, indsættes efter „offentlig gymnasieskole“ „henholdsvis et offentligt kursus til højere forberedelseseksamen“, og efter „skolens gymnasieafdeling“ indsættes „henholdsvis på kursus til højere forberedelseseksamen“.

4. I § 2, stk. 2, indsættes efter „skolens“ „henholdsvis kursus“.

5. I § 3 indsættes efter stk. 1 som nyt stk.:

„Stk. 2. Efter tilsvarende regler yder hjemstedskommunen bidrag for elever, der optages på kursus til højere forberedelseseksamen ved en statsskole, et statsseminarium eller en

af en anden kommune drevet gymnasieskole. Bidraget beregnes dog på grundlag af bruttoudgiften pr. elev ved kursus til højere forberedelseseksamen ved statsskoler og statsseminarier“.

6. I § 3, stk. 3, ændres „statsskole eller en kommunal“ til „offentlig“, og efter „gymnasieskole“ indsættes „eller på et kursus til højere forberedelseseksamen ved en offentlig gymnasieskole eller et statsseminarium“.

7. I § 4 indsættes som stk. 2:

„Stk. 2. Tilsvarende regler gælder for beregning af statstilskud og bidrag fra kommunerne efter § 3, stk. 2“.

8. I § 5 indsættes efter „gymnasieskoler“: „og kursus til højere forberedelseseksamen.“

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. august 1968.

Stk. 2. For elever, der ved lovens ikrafttræden er optaget på et kursus til højere forberedelseseksamen ved en statsskole eller et statsseminarium, skal hjemstedskommunen yde bidrag efter § 3, stk. 2, uanset om den selv har indrettet tilsvarende undervisning.

§ 3.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som øernes særlige forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

Nærværende lovforslag må ses i sammenhæng med det samtidig forelagte lovforslag om ændring af lov nr. 236 af 8. juni 1966 om højere forberedelseseksamen, hvori der søges skabt hjemmel for at etablere kommunale kursus til højere forberedelseseksamen.

Man tilsigter med lovforslaget at fordele udgifterne i forbindelse med kursus til højere forberedelseseksamen, der drives af det offentlige, mellem stat og kommune i overensstemmelse med principperne om udgiftsfordelingen ved statsskoler og kommunale gymnasieskoler, bl. a. under hensyn til, at det må forventes, at en betragtelig del af undervisningen til højere forberedelseseksamen vil finde sted på kursus, der oprettes i forbindelse med eksisterende gymnasieskoler, både statslige og kommunale.

Det grundlæggende princip i de foreslåede regler er ønsket om i lighed med begrundelsen for ordningen ved de offentlige gymnasieskoler i videst muligt omfang at ligestille kommunerne økonomisk uden hensyn til, om den undervisningsinstitution, der ligger i kommunen, er statslig eller kommunal.

Om lovforslagets enkelte punkter skal følgende bemærkes:

Til § 1.

ad 2. Denne bestemmelse vil bringe de omhandlede kommunale kursus ind under de statstilskudsregler, der gælder for kommunale gymnasieskolars driftsudgifter, således at elevtilskuddet til disse kommunale kursus beregnes på grundlag af udgiften pr. elev ved de tilsvarende kursus ved statsskolerne og statsseminarierne. Man har fundet det rimeligt at bortse fra udgiften pr. elev ved det ene selvstændige statskursus til højere forberedelseseksamen, der hidtil er oprettet, idet dette kursus er præget af særlige forhold, bl. a. forsøgsundervisning. I denne forbindelse kan også henvises til, at statens studenterkursus ikke er omfattet af fordelingsloven.

ad 3. Det må anses for naturligt her som med hensyn til gymnasieundervisningen at gøre det til en betingelse for statstilskud, at elever fra andre kommuner, hvor der ikke findes offentlige kursus til højere forberedelseseksamen, får adgang på lige fod med kursuskommunens egne elever i det omfang, pladsforholdene tillader det.

ad 4. Forslaget vil bringe disse kursus til højere forberedelseseksamen ind under samme regler som

kommunale gymnasieskoler med hensyn til tidspunktet for tilskudsforpligtelsens indtræden.

ad 5. Det er en naturlig følge af bestemmelsen om fremmede elevers ret til optagelse, at der pålægges hjemstedskommunen en pligt til betaling for undervisningen i den fremmede kommune. Dette svarer til, hvad der gælder for kommunale gymnasieskoler.

Der vil herefter ligesom for gymnasiets vedkommende være mulighed for, at forholdet i stedet kan ordnes ved særlig aftale de enkelte kommuner imellem.

ad 6. Forslaget bringer bestemmelserne for elever, der skifter bopæl i undervisningsperioden, ganske på linie med de for gymnasieelever gældende regler.

ad 7. Her er ligeledes tale om en ligestilling i forhold til gymnasieområdet.

ad 8. Efter forslaget gælder der samme regler for statslige og kommunale kursus til højere forberedelseseksamen som for statslige og kommunale gymnasieskoler.

Bestemmelsen gælder kun opførelse af ny gymnasieskoler og kursus. Ved nybygning, udvidelse og ombygning af bestående skoler og kursus agtes som hidtil aftale om finansieringen truffet i de enkelte tilfælde. Efter den sædvanligt fulgte praksis fordeles udgiften i sådanne tilfælde ved statsskoler med 60 pct. til staten og 40 pct. til kommunerne og ved kommunale skoler med 25 pct. til staten og 75 pct. til kommunerne.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

Dette lovforslag påregnes ikke at ville medføre udgifter for staten.

Der vil derimod blive pålagt kommunerne en udgift, idet de bliver forpligtet til at afholde 10 pct. af driftsudgifterne i forbindelse med undervisningen til højere forberedelseseksamen. Den kommunale udgift kan anslås til 1.400.000 kr. for skoleåret 1968-69.

I administrativ henseende vil forslaget hverken få konsekvenser for stat eller kommuner, idet den opdeling af regnskaberne for statsinstitutioner, der har etableret kursus til højere forberedelseseksamen, der er nødvendig for foretagelse af tilskudsberegningerne, allerede skal foretages efter den gældende lovgivning.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov.

Gældende lov.

Lov om fordeling af udgifterne til statsskoler og kommunale gymnasieskoler.

§ 1. Til driften af de kommunale gymnasieskoler yder staten et tilskud på 90 pct. af skolernes udgifter til lærerlønninger samt et tilskud på 90 pct. af statsskolernes bruttoudgift pr. elev, bortset fra udgiften til lærerlønninger.

Stk. 2. Ved beregning af tilskud efter stk. 1 kan højst medregnes to realklasserækker. I tilskuddet fradrages lærerløns-tilskud ydet af staten i henhold til andre bestemmelser.

§ 2. Det er en betingelse for opnåelse af statstilskud, at elever fra andre kommuner, i hvilke der ikke findes en offentlig gymnasieskole, har adgang til optagelse i skolens gymnasieafdeling på lige fod med kommunens egne elever i det omfang, pladsforholdene tillader det.

Stk. 2. Statstilskud ydes fra skolens oprettelse under forudsætning af, at oprettelsen sker med undervisningsministerens godkendelse.

§ 3. For elever, der optages i en statskole eller i en af en anden kommune drevet gymnasieskole, yder hjemstedskommunen, for så vidt den ikke selv på optagelsestidspunktet har indrettet tilsvarende undervisning i tilstrækkeligt omfang, eller forholdet er ordnet ved særlig aftale, som bidrag til skolens drift et beløb pr. elev svarende til 10 pct. af bruttoudgiften pr. elev i stats-skolerne.

Lovforslaget.

Lov om fordeling af udgifterne til offentlige gymnasieskoler og kursus til højere forberedelseseksamen.

§ 1. Til driften af de kommunale gymnasieskoler yder staten et tilskud på 90 pct. af skolernes udgifter til lærerlønninger samt et tilskud på 90 pct. af statsskolernes bruttoudgift pr. elev, bortset fra udgiften til lærerlønninger.

Stk. 2. Tilsvarende statstilskud ydes til driften af kursus til højere forberedelseseksamen ved kommunale gymnasieskoler. Elevtilskuddet beregnes dog på grundlag af bruttoudgiften pr. elev ved kursus til højere forberedelseseksamen ved statsskoler og statsseminarier, bortset fra udgiften til lærerlønninger.

Stk. 3. Ved beregning af tilskud efter stk. 1 kan højst medregnes to realklasserækker. I tilskuddet fradrages lærerløns-tilskud ydet af staten i henhold til andre bestemmelser.

§ 2. Det er en betingelse for opnåelse af statstilskud, at elever fra andre kommuner, i hvilke der ikke findes en offentlig gymnasieskole, henholdsvis et offentligt kursus til højere forberedelseseksamen, har adgang til optagelse i skolens gymnasieafdeling, henholdsvis på kursus til højere forberedelseseksamen, på lige fod med kommunens egne elever i det omfang, pladsforholdene tillader det.

Stk. 2. Statstilskud ydes fra skolens, henholdsvis kursus, oprettelse under forudsætning af, at oprettelsen sker med undervisningsministerens godkendelse.

§ 3. For elever, der optages i en statskole eller i en af en anden kommune drevet gymnasieskole, yder hjemstedskommunen, for så vidt den ikke selv på optagelsestidspunktet har indrettet tilsvarende undervisning i tilstrækkeligt omfang, eller forholdet er ordnet ved særlig aftale, som bidrag til skolens drift et beløb pr. elev svarende til 10 pct. af bruttoudgiften pr. elev i stats-skolerne.

Gældende lov.

Stk. 2. Har en kommunal gymnasieskole mere end 2 realklasserækker, fastsættes hjemstedskommunens betaling for undervisning af børn i realafdelingen efter de i henhold til lov nr. 194 af 11. juni 1954 om vederlagsfri undervisning m. v. i de offentlige højere almenskoler til enhver tid gældende regler.

Stk. 3. For elever, der efter optagelse i en statsskole eller en kommunal gymnasieskole er flyttet til en anden kommune, overgår bidragspligten til tilflytningskommunen, uanset om denne selv har indrettet tilsvarende undervisning.

Stk. 4. De nærmere regler for optagelse af elever på de af staten drevne kostafdelinger fastsættes af undervisningsministeren.

§ 4. Statstilskud og bidrag fra kommunerne efter § 3, stk. 1, beregnes for finansåret på grundlag af elevtallet i statsskolerne den 1. september og udbetales bagud efter afslutningen af statsskolernes regnskab. I beregningen indgår ikke udgiften til forrentning og afskrivning samt udgifter og indtægter ved statens kostafdelinger.

§ 5. Udgifterne ved opførelsen af nye gymnasieskoler fordeles mellem staten og kommunerne med henholdsvis 25 og 75 pct. af udgifterne til grund, bygninger, inventar og samlinger.

Lovforslaget.

Stk. 2. Efter tilsvarende regler yder hjemstedskommunen bidrag for elever, der optages på kursus til højere forberedelseseksamen ved en statsskole, et statsseminarium eller en af en anden kommune drevet gymnasieskole. Bidraget beregnes dog på grundlag af bruttoudgiften pr. elev ved kursus til højere forberedelseseksamen ved statsskoler og statsseminarier.

Stk. 3. Har en kommunal gymnasieskole mere end to realklasserækker, fastsættes hjemstedskommunens betaling for undervisning af børn i realafdelingen efter de i henhold til lov nr. 194 af 11. juni 1954 om vederlagsfri undervisning m. v. i de offentlige højere almenskoler til enhver tid gældende regler.

Stk. 4. For elever, der efter optagelse i en offentlig gymnasieskole eller på et kursus til højere forberedelseseksamen ved en offentlig gymnasieskole eller et statsseminarium er flyttet til en anden kommune, overgår bidragspligten til tilflytningskommunen, uanset om denne selv har indrettet tilsvarende undervisning.

Stk. 5. De nærmere regler for optagelse af elever på de af staten drevne kostafdelinger fastsættes af undervisningsministeren.

§ 4. Statstilskud og bidrag fra kommunerne efter § 3, stk. 1, beregnes for finansåret på grundlag af elevtallet i statsskolerne den 1. september og udbetales bagud efter afslutningen af statsskolernes regnskab. I beregningen indgår ikke udgiften til forrentning og afskrivning samt udgifter og indtægter ved statens kostafdelinger.

Stk. 2. Tilsvarende regler gælder for beregning af statstilskud og bidrag fra kommunerne efter § 3, stk. 2.

§ 5. Udgifterne ved opførelsen af nye gymnasieskoler og kursus til højere forberedelseseksamen fordeles mellem staten og kommunerne med henholdsvis 25 og 75 pct. af udgifterne til grund, bygninger, inventar og samlinger.